

Fogyatékossgal élő személyek társadalmi integrálása

Solene Pais da Cunha Martins

DOI: 10.14267/VILPOL2024.06.19

Absztrakt

Összefoglaló Jackline Lidubwi, az Internews Kenya projektvezetője és Anna Kompanek, a CIPE globális programjainak igazgatójának beszélgetéséről a fogyatékkal élők befogadásáról a fejlődő országokban. A podcast epizód a következő linken érhető el: <https://www.cipe.org/podcast/democracy-that-delivers-351-inclusion-of-persons-with-disabilities/>

A fogyatékossgok általában és közvetlenül összekapcsolódnak azzal a meggyőződéssel, hogy az ezekkel élő emberek haszontalanok egy olyan társadalom számára, amely számára elsődleges a folyamatos növekedés.

A fogyatékossgok jobb megértéséhez elengedhetetlen, hogy meghatározzuk, mik a fogyatékkal élők közti jellemző különbségek és megértsük, kik ezek az emberek. A fogyatékkal élőket általában úgy definiálják, hogy mozgásban, vagy érzékszerveikben, vagy tevékenységeiben korlátozottak. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni magának a fogyatékossg szónak a meghatározását sem, amely olyan fizikai vagy mentális állapotra utal, amely korlátozza valaki tevékenységét, mozgását és érzékelését. Mint láthatjuk, a meghatározások a fogyatékossgot általában csak a fizikai korlátokhoz kötik, és félreteszik azt a tényt, hogy a fogyatékossg szellemi képességekkel is összefügghet.

A társadalom hajlamos leírni azokat az embereket, akik többnyire fizikai és látható fogyatékossgal rendelkeznek, félelmeiként kezelik őket, és megfélemlenek arról, hogy a mentális betegségekkel küzdő, sajátos fogyatékossgukat feltáró embereket miként kezeljék. A fogyatékkal élőket anélkül leírják, hogy esélyt adnának nekik arra, hogy a társadalom tagjainak tekintsék magukat.

Ezzel a fajta gondolkodásmóddal és kirekesztéssel korlátokat teremtünk, mert nem a képességeik, hanem az emberi megítélés alapján kezeljük a fogyatékkal élőket. A világon mindenütt probléma, hogy nem fogadják el őket az iskolákban, munkahelyeken, közlekedési eszközökön, meghatározott nyilvános helyeken (éttermekben, múzeumokban, színházakban és sok más helyen). Mindezen kellemetlen helyzetekben problémáikkal sokszor magukra hagyják és teherként kezelik őket. Így sok fogyatékkal élő gyakran problémás, leszakadó társadalmi csoportba kerül.

Mrs. Jackline Lidubwi, a podcast egyik résztvevője egy projekten dolgozik, ahol fogyatékkal élőket készít fel és oktat a médiával, technológiával és marketinggel kapcsolatos ismeretekre. Szilárd meggyőződése, hogy a kormánynak több fogyatékos embert kellene támogatnia, a munkahelyeken integrálnia. A társadalmi elköteleződés a változás és a befogadás, valamint a befogadóbb munkahelyek előmozdítása mellett a szemléletformálással, a jobb és több információ biztosításával lehetséges. A társadalom vezetőinek elkötelezettnek kell lenniük a változás és a befogadás mellett minden lehetséges területen.

A nyelv kulcsfontosságú elem a befogadás folyamatának javításában, és Mrs. Jackline ezt prioritásként kezeli projektjében. Az általunk közvetített üzenet és a kommunikációs gyakorlat, a közvetített értékek nemcsak a fogyatékkal élőknek szól, hanem azoknak is, akik nem élnek fogyatékkal. Ha bátorítjuk a fogyatékkal élőket, akkor a társadalom egészét, nemcsak annak egy részét vonjuk be a változásokba.

Ez az epizód lehetővé teszi számunkra, hogy több információt szerezzünk egy olyan témáról, amely releváns, de nem kapja meg a megérdemelt és szükséges figyelmet. Sajnos egy olyan társadalom részei vagyunk, amely hisz a változásban, de nem mindenkiében. A csoportok és közösségek gyakran megosztanak bennünket aszerint, hogy milyen sztereotípiákat közvetítenek, mit támogatnak vagy mit utasítanak el. A projekt tapasztalatai szerint, amit az emberek többsége nem ért meg vagy nem fogad el, az az, hogy nem léteznek olyanok, akik tökéletesen illeszkednek a társadalmi normák, értékek, fizikai jellemzők körébe. Sőt, saját szellemi képességeink sem illeszkednek minden elváráshoz, amelyeket teljesítenünk kellene.

Bárkinek lehetnek problémái, nehézségei, véletlen, tartós károsodást okozó balesete és el kell tudnunk fogadni, meg kell értenünk másokat, magunkat, még akkor is, ha a dolgok nem a mi irányításunkban vannak, és nem úgy működnek, ahogyan azt terveztük. Ez azt jelenti, hogy nem tudunk sikereket elérni valamiben anélkül, hogy meg ne próbálnánk. Nincs olyan, hogy jobbak vagyunk a fogyatékkal élőknel, mert mindannyiunknak van egy bizonyos fogyatékosága (akár normálisnak tekintjük, akár nem).

Mindannyiunknak más-más képességei és készségei vannak, és nem szükségszerű, hogy az iskolában elvárt eredményeket, konkrét fizikai megjelenést, mentális állapotot vagy bármi mást, ami a társadalom által ránk háruló nyomással kapcsolatos, el kell érünk.

Ezért Afrikában, társadalmunkban az együttműködésre kell összpontosítanunk minden területen, mint az oktatás, az egészségügy és a foglalkoztatás. Túl kell lépnünk a fogyatékoság jelentette korlátokon, és el kell kezdenünk értékelni az emberek egyedi képességeit, mert az, amit egymás nézőpontjaiból, tapasztalataiból, valóságából, motivációiból és cselekedeteiből tanulunk, az értékesebb, mint az egymás mellett lévő elkülönült valóság.